

Вінницький національний аграрний університет
Методичне об'єднання бібліотек аграрного напрямку Вінницької
області

Календар знаменних і пам'ятних дат на 2012 рік

Мета видання — надати інформацію про визнані міжнародні роки, міжнародні та всеукраїнські дні, святкові дні, ювілеї відомих діячів Вінниччини, важливі події з історії нашого краю, книгознавства, сільського господарства.

Довідковий матеріал може стати в нагоді працівникам освітніх закладів, студентам, бібліотекарям, усім, хто цікавиться питаннями краєзнавства, допоможе при оформленні книжкових виставок, підготовці бібліотечних заходів.

Видання містить назви міжнародних років, визнаних ООН у 2012 р., знаменні та пам'ятні дати за місяцями, перелік книг-ювілярів.

Усі дати подані в хронологічній послідовності.

До деяких дат додана анотація, в якій стисло викладений зміст події, біографічні відомості ювілярів.

У 2012 році ООН організовує проведення наступних міжнародних років:

- **Міжнародний рік стійкої енергетики для всіх.** Відзначається згідно з рішенням Генеральної Асамблеї ООН.
- **Міжнародний рік кооперативів.** Відзначається згідно з рішенням Генеральної Асамблеї ООН.
- *2012 рік* Президент України – В. Ф. Янукович проголосив **роком культури та відродження музеїв.**
- *2012 рік* проголошено **Роком спорту та здорового способу життя.**

У 2012 році виповнюється:

- *650 років* (1362) з часу появи першої писемної згадки про м. Ладижин Тростянецького р-ну, м. Хмільник, с. Брацлав, нині смт Немирівського р-ну.
- *520 років* (1492) Українському Козацтву, одним із ареалів якого було Поділля.
- *275 років* (1737) з початку постійного поштового зв'язку у м. Вінниці.
- *200 років* (1812) тому відбулася Вітчизняна (франко-російська) війна, яка залишила значний слід в історії Подільського краю.
- *90 років* із часу заснування Українського наукового інституту книгознавства (УНІК) (1922 — 1934).
- *90 років* (1922) відтоді, як у Вінниці розпочато створення Подільського губерньського історичного архіву для зберігання дореволюційних архівних документів. З його заснування бере початок історія сучасного Державного архіву Вінницької області.
- *80 років* (1932) з початку Голодомору 1932-1933 рр.
- *30 років* (1982) з часу відкриття Музею лісового господарства Вінниччини у Вінниці.
- *30 років* Вінницькому національному аграрному університету

– 20 років (1992) з часу створення Вінницького обласного осередку Національної Спілки майстрів народного мистецтва України.

СІЧЕНЬ

17 січня – 150 років від дня народження Михайла Олександровича Мальцева (1862–1954), українського вченого, ветеринарного хірурга.

18 січня – 130 років від дня народження Богдана Михайловича Комарова (1882–1975), українського бібліографа, публіциста, мемуариста.

22 січня – День Соборності і свободи України.

25 січня – День Тетяни. Так сталося, що саме в Тетянин день, 12(25) січня 1755, імператриця Єлизавета Петрівна підписала указ «Про заснування Московського університету» і 12 (25) січня стало офіційним університетським днем.

26 січня – Міжнародний день митника.

26 січня – 70 років від дня народження Валерія Павловича Кухара (1942), українського вченого хіміка, еколога.

27 січня – Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту.

28 січня – 20 років тому затверджено Державний прапор України.

29 січня – День пам'яті Героїв Крут.

ЛЮТИЙ

2 лютого – 200 років від дня народження Євгена Павловича Гребінки (1812–1848), українського та російського письменника.

10 лютого – 175 років із дня смерті Олександра Сергійовича Пушкіна (1799–1837), російського письменника, поета.

15 лютого – 105 років (1907) як було відкрито Вінницьку міську публічну бібліотеку ім. М. В. Гоголя, нині це обласна універсальна наукова бібліотека ім. К. А. Тімірязєва.

15 лютого – 110 років від дня народження Василя Корнійовича Зайця (1902–1990), українського літературознавця, помолога-селекціонера.

18 лютого – 120 років від дня народження Олександра Сергійовича Серебровського (1892–1948), українського біолога.

19 лютого – 20 років (1992) як Верховна Рада України затвердила малий Державний герб України – тризуб.

20 лютого – Всесвітній день соціальної справедливості.

21 лютого – Міжнародний день рідної мови.

21 лютого – 110 років від дня народження Опанаса Абрамовича Соловйова (1902–1974), українського вченого в галузі тваринництва

23 лютого – День захисника Вітчизни.

26 лютого – 75 років від дня народження Олексія Івановича Соломахи (1937), ученого-ветеринара.

БЕРЕЗЕНЬ

6 березня – 75 років від дня народження Валентини Володимирівни Терешкової (1937), першої в світі жінки-космонавта.

8 березня – Міжнародний жіночий день.

9–10 березня – Шевченківські дні.

10 березня – День землевпорядника.

10 березня – 225 років від дня народження Устима Якимовича Кармалюка (1787–1835).

13 березня – 115 років від дня народження Олександра Вікторовича Топачевського (1897), ботаніка, гідробіолога.

15 березня – Всесвітній день прав споживача.

21 березня – Всесвітній день поезії.

22 березня – Всесвітній день водних ресурсів.

22 березня – 170 років від дня народження Миколи Віталійовича Лисенка (1842–1912), українського композитора, піаніста, педагога, хорового диригента, музично-громадського діяча, етнографа.

22 березня – 140 років від дня народження Володимира Петровича Поспелова (1872–1949), українського зоолога-ентомолога.

23 березня – Всесвітній метеорологічний день.

24 березня – Всесвітній день боротьби із захворюванням на туберкульоз. Захід проводиться щорічно на ознаменування того, що у цей день у 1882 році доктор Роберт Кох відкрив туберкульозну бацилу.

27 березня – Міжнародний день театру.

КВІТЕНЬ

1 квітня – День геолога (відзначається в першу неділю квітня).

7 квітня – Всесвітній день здоров'я.

12 квітня – Всесвітній день авіації і космонавтики.

15 квітня – Світле Христове Воскресіння (Великдень).

15 квітня – 560 років від дня народження Леонардо да Вінчі (1452–1519), італійського живописця, скульптора, архітектора, інженера.

18 квітня – Міжнародний день пам'яток історії та культури.

21 квітня – День довкілля (відзначається в Україні в третю суботу квітня).

22 квітня – Всесвітній день Матері-Землі.

23 квітня – Всесвітній день книги і авторського права.

26 квітня – День Чорнобильської трагедії (1986).

28 квітня – Всесвітній день охорони праці.

ТРАВЕНЬ

1–2 травня – День міжнародної солідарності трудящих.

9 травня – День перемоги.

13 травня – День Матері (відзначається у другу неділю травня).

15 травня – Міжнародний день родини.

17 травня – Всесвітній день електров'язку та інформаційного суспільства.

18 травня – Міжнародний день музеїв.

19 травня – День Європи (відзначається в третю суботу травня).

19 травня – День науки (відзначається в третю суботу травня).

22 травня – Міжнародний день біологічного різноманіття.

24 травня – 100 років від дня народження Михайла Панасовича Стельмаха (1912), прозаїка, поета, драматурга.

26 травня – День працівників видавництв, поліграфії і книгорозповсюдження.

27 травня – День хіміка (відзначається в останню неділю травня).

31 травня – Всесвітній день боротьби з тютюнопалінням.

ЧЕРВЕНЬ

1 червня (360 років тому) – відбулася битва під Батогом (1652).

3 червня – День працівників водного господарства.

5 червня – Всесвітній день навколишнього середовища.

10 червня – День працівників легкої промисловості (відзначається в другу неділю червня).

18 червня 120 – років від дня народження Юрія Олексійовича Меженка (1892–1969), українського та російського бібліографа, книгознавця, літературознавця.

22 червня – День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні. Початок Великої Вітчизняної війни (1941).

25 червня – День митної служби України.

26 червня – Міжнародний день боротьби зі зловживанням наркотичними засобами та їхнім незаконним обігом.

28 червня – День Конституції України.

ЛИПЕНЬ

13 липня – 150 років від дня народження Миколи Олександровича Рубакіна (1862–1946), російського книгознавця, бібліографа, письменника.

16 липня 1990 року – Верховною Радою УРСР було прийнято Декларацію про державний суверенітет України.

28 липня – День хрещення Київської Русі-України.

СЕРПЕНЬ

12 серпня – День працівників ветеринарної медицини.

18 серпня – 125 років від дня народження Ганни Амвросіївни Крушельницької (1887–1965), української співачки.

19 серпня – День пасічника.

23 серпня – День Державного прапора України.

24 серпня – День Незалежності України (1991).

ВЕРЕСЕНЬ

8 вересня – Міжнародний день письменності (грамотності).

8 вересня – День фізичної культури і спорту.

15 вересня – Міжнародний день демократії.

15 вересня – День винахідника і раціоналізатора (відзначається в третю суботу вересня).

16 вересня – Міжнародний день охорони озонного шару.

16 вересня – День працівника лісу (відзначається в третю неділю вересня).

21 вересня – Міжнародний день миру.

23 вересня – День машинобудівника (відзначається у четверту неділю вересня).

26 вересня – Європейський день мов.

27 вересня – День туризму.

30 вересня – Всеукраїнський день бібліотек.

ЖОВТЕНЬ

1 жовтня – Міжнародний день людей похилого віку.

4 жовтня – 430 років від початку григоріанського літочислення.

5 жовтня – Всесвітній день вчителів.

7 жовтня – День працівників освіти (відзначається в першу неділю жовтня).

10 жовтня – День працівників стандартизації та метрології.

14 жовтня – День українського козацтва.

17 жовтня (310 років тому) – відбулася битва під Бердичевом (1702).

21 жовтня – День працівників харчової промисловості.

24 жовтня – День Організації Об’єднаних Націй (ООН).

24 жовтня – Всесвітній день розвитку інформації.

28 жовтня – День автомобіліста і дорожника (відзначається в останню неділю жовтня).

28 жовтня – День визволення України від фашистських загарбників.

ЛИСТОПАД

9 листопада – День української писемності та мови.

15 листопада – 100 років від дня народження Андрія Самійловича Малишка (1912–1970), українського поета.

17 листопада – День студента.

18 листопада – День працівників сільського господарства.

22 листопада – День Свободи.

24 листопада – День пам’яті жертв голодомору.

25 листопада – Міжнародний день боротьби за ліквідацію насильства над жінками.

ГРУДЕНЬ

1 грудня – Всесвітній день боротьби зі СНІДом.

3 грудня – 290 років від дня народження Григорія Савича Сковороди (1722–1794), українського просвітителя-гуманіста, філософа, поета, музиканта.

6 грудня – День Збройних Сил України.

9 грудня – Міжнародний день боротьби з корупцією.

10 грудня – Міжнародний день прав людини.

22 грудня – День енергетики.

Книга-ювіляр 2012

– *200 років* з дня виходу першої української газети. Перший номер “Харківського щотижневика” вважається точкою відліку історії української преси.

– *175 років* від дня першої редакції (1837) вірша Михайла

Лермонтова «Смерть Поета», написаного в пам'ять про трагічну загибель О. С. Пушкіна.

– *170 років* від виходу в світ першого повного видання поеми Івана Котляревського “Енеїда” (1842), що символізує початок становлення і розвиток сучасної української літератури.

– *170 років* (1842) як був виданий перший том роману російського та українського письменника Миколи Гоголя “Мёртвые души”, який вважається зразком російської літератури XIX ст.

– *165 років* оповіданням Івана Сергійовича Тургенєва «Записки охотника».

– *150 років* (1862) з дня виходу роману І. С. Тургенєва «Отцы и дети».

– *110 років* детективній повісті Артура Конан Дойля «Собака Баскервелей» (1902).

– *80 років* автобіографічному роману Миколи Островського «Як гартувалася сталь» (1932).

– *55 років* оповіданню М. Шолохова «Судьба человека» (1957).

– *50 років* з часу виходу в світ документальної повісті Івана Безуглого "Тайны «Вервольфа»" (Вінниця, 1962).

Список використаної літератури

1. Знаменні і пам'ятні дати Вінниччини 2012 року: хронолог. довід. / Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва; уклад. Г. М. Авраменко; ред.: М. Г. Спиця, Г. М. Слотюк; відп. за вип. Н. І. Морозова. – Вінниця, 2011. – 232 с.
2. Календар знаменних та пам'ятних дат на 2012 рік [Електронний ресурс] / Національна парламентська бібліотека України. – Режим доступу : <http://nplu.org/ua/events/calendar/calendar.htm>.
3. Народжені Україною 2012: історичний календар // Шкільна бібліотека. – 2011. – № 12. – С. 3–143.

Підготувала Латуша Н. М.,
методист бібліотеки ВНАУ

